

Utbildningsinspektion i Saltsjöbadens samskola, grundskola årskurs 7-9 och gymnasieskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Saltsjöbadens samskola den 2-4 oktober 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Nacka kommun Saltsjöbadens samskola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Saltsjöbadens samskola intervjuades elever, personal, skolläda och föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser och samtliga program och verksamheten i grundskolan/gymnasieskolan.

Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Saltsjöbadens samskola	Antal elever
Grundskola	400
Gymnasieskola	350

Uppgifterna ovan är skolans egna och gäller för hösten 2007.

Samtliga klasser vid grundskolan på Saltsjöbadens samskola är så kallade profilklasser. Skolan har profilklasser med tre inriktningar: Idrott- och hälsa, Internationell och Naturvetenskap. Gymnasieskolan erbjuder två nationella program: Samhällsvetenskapsprogrammet samt Naturvetenskapsprogrammet. Dessutom erbjuder skolan utbildning på International Baccalaureate (IB). Inom Samhällsvetenskapsprogrammet erbjuder skolan den nationella inriktningen Ekonomi samt den lokala inriktningen Internationell. På Naturvetenskapsprogrammet erbjuder man den nationella inriktningen Naturvetenskap samt den lokala inriktningen Samhälle-Ekonomi och Astronomi. Några av dessa inriktningar är på väg att fasas ut och har inte startats i årskurs 1.

Cirka 20 procent av eleverna på skolan kommer från andra kommuner och cirka hälften av eleverna på gymnasieskolan kommer från den egna grundskolan.

Grundskolan på Saltsjöbadens samskola är indelat i två arbetslag och gymnasieskolan i fyra arbetslag. I ledningsteamet finns rektor, skolans biträdande rektor samt några av arbetslagsledarna.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Saltsjöbadens samskola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att det pedagogiska ledarskapet på Saltsjöbadens samskola måste utvecklas så att alla elever får en likvärdig utbildning och förutsättningar att nå kunskapsmålen i samtliga kurser och ämnen. Som ett led att åstadkomma detta bör alla elever få kännedom om de nationella målen. I övrigt är ledningsstrukturen vid skolan tydlig och har engagerad personal samt en väl utbyggd elevvård. Informationen mellan skolan och vårdnadshavarna fungerar mycket bra.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Gymnasieskolan erbjuder inte eleverna den garanterade undervisningstiden (5 kap. 4 d § skollagen).
- Gymnasieskolan erbjuder inte eleverna stödundervisning i alla kurser (8 kap. 1 § gymnasieförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte författningarnas krav (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Eleverna erbjuds inte individuellt val såsom förordningen föreskriver (5 kap. 18 § gymnasieförordningen).

- Gymnasieskolan erbjuder inte utökat program på det sätt som förordningen föreskriver (5 kap. 22 § gymnasieförordningen).
- Grundskolan erbjuder inte språkval i enlighet med författningarna (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Gymnasieskolan bör tillse att alla elever får förutsättningar att nå kursplanernas mål i samtliga kurser.
- Gymnasieskolan bör fördjupa sin analys och uppföljning av kunskapsresultaten.
- Arbetet med att förmedla målen till eleverna för utbildningen bör förbättras.
- Elevernas inflytande över undervisningen bör utvecklas.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att utveckla de undervisningskvaliteter som läroplanen anger.
- Skolan bör säkra att betygsättningen är likvärdig.
- Skolan bör i högre grad samverka med andra skolor kring grunderna för bedömning och betygsättning.
- Kvalitetsarbetet bör utvecklas för att i högre grad omfatta hela det nationella uppdraget.
- Rektorn bör utöka sin förtrogenhet med verksamheten och utveckla sitt pedagogiska ledarskap.
- Rektors kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

De betyg som sätts i slutet av grundskolan och gymnasieskolan uttrycker i vad mån eleverna har uppnått de mål som uttrycks i kursplanerna för olika ämnen. Genomsnittliga betygsresultat för Saltsjöbadens samskola redovisas i tabellerna nedan.

I tabell 1 redovisas de resultat som eleverna i årskurs 9 i Saltsjöbadens samskola uppnått i relation till kursplanernas mål under perioden 2005-2006. I tabell 2 redovisas resultaten för gymnasieskolans elever under perioden 2004-2006.

Samtliga resultat är hämtade från den nationella statistiken.

Tabell 1, Sammanställning av resultat för åk 9 i Saltsjöbadens samskola jämfört med samtliga skolor i Nacka kommun samt i riket år 2005 och 2006.

	Saltsjöbadens samskola		Nacka kommun		Riket	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	80,3	83,1	78,0	79,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationellt program	96,2	97,6	94,8	95,7	89,2	89,5
Meritvärde ¹	236,6	243,3	229,2	230,6	206,3	206,8

Av tabellen framgår att resultaten uttryckt i betyg i Saltsjöbadens samskola generellt sett ligger högre än i kommunen i övrigt samt högre jämfört med riket. Inspektörerna bedömer sammantaget att grundskolans resultat är goda.

Tabell 2, Sammanställning av resultat för gymnasieskolan i Saltsjöbadens samskola år 2004-2006.

Saltsjöbadens samskola	2004	2005	2006	Riket 2006
Andel med minst godkänd på samtliga kurser (%)	57,0	56,0	52,8	63,4
Behörighet till universitet och högskola (%)	90,7	89,3	83,5	89,2
Andel med slutbetyg från gymnasieskolan inom 4 år (%)	84,5	78,2	74,4	74,9
Genomsnittlig betygspoäng	14,8	14,6	14,0	14,1

Av tabellen framgår att resultaten för gymnasieskolan är lägre än för riket i övrigt. Att bara drygt hälften av eleverna når minst godkänt på samtliga kurser är enligt inspektörernas bedömning alarmerande. Vidare var det endast 58 procent av eleverna på IB-programmet som tog sin IB-examen inom 4 år 2006 och 67 procent 2005 (enligt skolans egen statistik). Enligt rektor läser dock bara ett fåtal elever ett reducerat program. Inspektörerna bedömer att resultaten vid gymnasiet på Saltsjöbadens samskola bör förbättras så att alla elever får förutsättningar att uppnå minst godkänt betyg på samtliga kurser.

Inspektionen visar att rektorn inte har genomfört någon analys om på vilket sätt verksamheten skulle kunna förbättra resultatutvecklingen, se vidare under rubriken kvalitetssäkring och förbättringsarbete. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sin uppföljning och utvärdering av eleverna kunskapsresultat.

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs att skolan klargör vilka mål utbildningen har.

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

I samtal med eleverna på Saltsjöbadens samskola framkommer att det varierar mellan olika lärare i vilken utsträckning lärarna informerat om kunskapsmål och betygskriterier.

Inspektörerna bedömer att inte samtliga elever på skolan har kännedom om kursplanernas mål. Arbetet med att förmedla målen för utbildningen till eleverna bör därför förbättras.

Normer och värden

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.

Inspektionen visar att eleverna vid Saltsjöbadens samskola ges möjlighet till inflytande över skolans verksamhet i stort, främst genom klassråd, elevråd och skolkonferens (gymnasieskolan). Enligt flertalet elever som inspektörerna samtalat med fungerar dessa former väl och eleverna har en reell möjlighet att utöva inflytande över sin utbildning. Vidare upplever eleverna att rektorer och lärare är lyhörda och lyssnar till deras åsikter. Inspektörerna bedömer att eleverna i Saltsjöbadens samskola ges goda möjligheter till inflytande över skolans verksamhet som helhet och att de därigenom får kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

I läroplanerna uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna har noterat skillnader mellan skolans lärare vad gäller elevernas möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. Några lärare diskuterar kontinuerligt val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och ger dem möjligheter att bidra med synpunkter och förslag, medan andra lärare företrädesvis utgår från sin egen planering eller lärobokens disposition utan någon elevmedverkan.

Inspektörerna bedömer att elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens utformning är beroende av vilken lärare som undervisar vilket inte är förenligt med läroplanens krav. Skolan bör därför utveckla sitt arbete med att ge eleverna detta inflytande.

I inspektionen framkommer att skolan i stort bedriver ett värdegrundsarbete av god kvalitet. Vid lektionsbesök och i samtal och intervjuer uppfattar inspektörerna att frågor som rör till exempel alla människors lika värde och värdet av att respektera gemensamma beslut ges utrymme i undervisningen. Personal och elever har tillsammans utarbetat de gemensamma regler som gäller för skolan.

Eleverna uppger i intervjuer att de upplever skolan som trygg och att kränkningar inte förekommer. Även övrig personal uppger att kränkningar utgör sällsynta undantag i den dagliga samvaron på skolan. Vid inspektionstillfället noterar dock inspektörerna vid flera tillfällen att elever beter sig ovarsamt mot omgivningen samt använder ett oturellt språkbruk. Trots att det enligt inspektörernas bedömning pågår ett värdegrundsarbete och att elever och personal uppfattar skolan som trygg, är det angeläget att elevernas ovarsamma beteende och otrevliga språkbruk uppmärksammas. Inspektörerna vill särskilt framhålla det angelägna i att alltid utvärdera och utveckla arbetet med att skapa en trygg skola.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Under rubriken ”Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet” har bland annat skolans arbete mot kränkande behandling inklusive likabehandlingsplanen inspekterats.

Sedan 1 april, 2006 är varje skola, förskola eller fritidshem enligt en särskild lag skyldig att upprätta en likabehandlingsplan. Sedan 15 oktober samma år omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram i samråd med elever och personal.

Inför inspektionen har inspektörerna delgetts skolans likabehandlingsplan. Planen innehåller ingen kartläggning av verksamheten som kan utgöra en utgångspunkt för verksamhetens behov och ligga till grund för vilka insatser som ska påbörjas och utföras under verksamhetsåret. Vidare saknas information om när planen ska utvärderas och uppdateras. Skolverket har utfärdat allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för att underlätta skolornas arbete med likabehandlingsplanen.

Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen måste utvecklas. Eftersom inspektörerna har noterat att eleverna inte varit delaktiga i framtagandet av likabehandlingsplanen måste även detta åtgärdas.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Under rubriken ”Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen” har skolans arbete med att gemensamt tolka nationella mål och att organisera undervisningen granskats. Vidare har skolans arbetssätt och förmåga att anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar inspekterats.

Vid inspektionen delgavs inspektörerna skolans timplaner. Vid faktagranskningen presenterade skolan ett dokument där det sammanlagda timantalet är 2150 timmar vilket är lägre än de 2180 timmar som anges i skollagen. Inspektörerna vill även påpeka att det friutrymme som skolan givits då sammankopplingen mellan tim- och poängantalet togs bort har inte utnyttjats för att pröva mera flexibla och individbetingade lösningar.

Inspektörerna bedömer att skolan inte erbjuder eleverna vid gymnasieskolan den garanterade undervisningstiden vilket skolan måste åtgärda.

All undervisning ska enligt läroplanen utgå från varje elevs intressen, förutsättningar, erfarenheter och behov. Av grundskolans tre profiler återfinns den internationella och den naturvetenskapliga i samma arbetslag då de rent organisatoriskt arbetar på ett likartat sätt. Profilerna är ett sätt för skolan att möta elevernas intressen och fokusera på dessa i olika teman så att samverkan mellan olika ämnen sker.

Under besöken i undervisningen såg inspektörerna få exempel på varierande arbetssätt och arbetsformer. Vidare saknades ofta inslag av att ge eleverna utrymme för att pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden. Ett undantag utgjorde dock undervisningen inom just den tid som ägnades åt profilerna på grundskolan.

Vid sina besök i undervisningen observerade inspektörerna att eleverna vid gymnasieskolan tränas till ett allt mer vetenskapligt sätt att arbeta på exempelvis då de planerade sina projektarbeten.

Sammantaget visar dock lektionsbesök och intervjuer med elever och personal att delar av undervisningen inte alltid omsätter läroplanens kvalitetskrav som uttrycka i läroplanernas mål att sträva mot. Skolan bör därför arbeta för att säkra att eleverna får en likvärdig utbildning.

Särskilt stöd

Under denna rubrik har inspektörerna granskat skolans arbete med att uppmärksamma och sedan ge särskilt stöd till elever. I allt väsentligt bedömer inspektörerna att detta arbete är av god kvalitet men vill påpeka att stöd, enligt förordningen, ska erbjudas inom samtliga ämnen och kurser. Både lärare och elever framhöll att stöd inte kunde erbjudas i matematik i karaktärsämneskurserna på NV och IB. Inspektörerna bedömer att detta inte är förenligt med förordningen vilket skolan måste åtgärda.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev i grundskolan vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets ”Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner”. Föräldrar som inspektörerna möter under sitt besök är mycket nöjda med informationen som skolan ger i anknytning till utvecklingssamtal och kontinuerligt under skolarbetet. Inspektörerna har tagit del av några exempel på individuella utvecklingsplaner och bedömer att dessa kan utvecklas med avseende på att skolans insatser bör framgå tydligare samt hur dessa insatser tar sin utgångspunkt i nationella mål.

Bedömnings- och betygssamtal förs på Saltsjöbadens samskola i olika ämnen. Skolan deltar i nationella prov i årskurs 9 och de kurser på gymnasieskolan där sådana finns. För att öka likvärdigheten i bedömningarna hjälps lärarna åt att rätta de nationella ämnesproven. Inga sammanställningar och analyser görs för skolan som helhet. Skolan samverkar inte heller med några andra skolor kring bedömningar och betygssättning. Det förekommer att betyg sätts endast med skriftliga prov som grund och att elever som vid första provtillfället inte klarat betyget godkänd bara får pröva för detta betygsssteg vid ett upprepade provtillfälle. Vid intervjuer framkom att flera elever har uppfattningar om att de blir bedömda på ett sätt som inte är förenligt med de nationella riktlinjerna. De elever som inspektörerna samtalade med under sitt besök har inte fått information om grunderna för betygssättning som står beskrivna i läroplanen vilket medför att det förekommer att de känner sig rättslösa gentemot sina lärare och deras bedömningar.

Inspektörerna bedömer att Saltsjöbadens samskola inte har säkrat att betygsättningen är likvärdig. Skolan bör därför utveckla sitt arbete med bedömning och betygsättning samt samverka med andra skolor.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I Saltsjöbadens samskola följs verksamheten upp regelbundet med hjälp av resultat från nationella prov, betygsstatistik och egna enkäter. Även de kundundersökningar som genomförs i alla skolor i Nacka kommun används som ett verktyg i kvalitetsarbetet. Genom dessa undersökningar får skolan en bild av hur elever och föräldrar upplever att skolan lyckas med att skapa trivsel och trygghet, ge elever inflytande med mera. Elever och lärare utvärderar oftast undervisningen. Någon sammanställning av dessa på skol- eller arbetslagsnivå finns dock inte framtagna.

Varje skola ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Från och med den 1 juni 2006 ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Saltsjöbadens samskola har en kvalitetsredovisning. Denna består av ett antal besvarade frågor från kommunen där flertalet frågor har en koppling till det nationella uppdraget. I frågeunderlaget finns även plats att beskriva förbättringsområden vilket skolan har gjort. Någon analys av genomförda åtgärder återfinns dock inte. Vidare återfinns ingen sammanställning av elevernas kunskapsresultat eller någon utvärdering av undervisningen. Lärarna uppger att de i olika skeden är inblandade i diskussioner omkring kvalitetsarbetet och att det sker regelbundna utvärderingar av skolans verksamhet. Någon sammanställning på skolnivå görs dock inte. De slutsatser som finns i kvalitetsredovisningarna används enligt lärare och skolledning som grund för det fortsatta pedagogiska utvecklingsarbetet. Inspektörerna efterlyser dock en utvärdering av hur skolan lyckas med kunskapsuppdraget samt en systematisk utvärdering av undervisningen.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör utvecklas och att kvalitetsredovisningen i högre grad måste omfatta det nationella uppdraget.

Ledning och intern kommunikation

Ledningsgruppen för Saltsjöbadens samskola består rektor, biträdande rektor, arbetslagsledare, pedagogisk samordnare samt en gruppleddare för administrationen. Ansvarsfördelningen mellan rektorn och biträdande rektorn upplevs som tydlig av personalen. Den personal som inspektörerna samtalat med uppger även att det är tydligt var olika beslut tas: i arbetslagen, ämnesgrupper, ledningsgruppen eller av rektorn eller biträdande rektorer. Även föräldrarna uppfattar att det finns en tydlig ledning av skolan. Inspektörerna bedömer att det finns en tydlig ansvarsfördelning och struktur inom ledningen.

Som pedagogisk ledare i skolan har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

För genomförandet av de nationella målen ska det finnas en arbetsplan. Rektor har även ansvar för att utbildningen utvecklas och att skolans resultat följs upp och utvärderas mot de nationella målen. För att utöva sitt ledarskap ska rektor enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. För att vara detta räcker det inte med att hålla sig informerad om verksamhetens utfall i förhållande till kunskapsmålen utan det kräver att rektorn måste ha underlag för att bedöma undervisningens kvalitet i förhållande till läroplanens riktlinjer och mål att sträva mot. Att åstadkomma information om undervisningens kvalitet i förhållande till nationella mål förutsätter så kvalificerade bedömningar att de knappast kan överlåtas på exempelvis frågor i en elevenkät.

Som tidigare framkommit i rapporten uppvisar Saltsjöbadens samskola brister gentemot det nationella uppdraget. Dessa återfinns framförallt inom ledningen och kvalitetssäkringen där rektor ska fungera som en garant för elevernas rätts-säkerhet och för att säkerställa att undervisningen överensstämmer med läroplanens kvalitetskrav. Arbetsplanen är mycket kortfattad och uttrycker inte hur det nationella uppdraget ska genomföras på skolan och fungerar inte som ett styrintstrument för verksamheten. Vidare saknas det en utvärdering av att det utvecklingsarbete som genomförts lett till förbättrad måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att rektorsfunktionen med resultatansvar och pedagogiskt ledarskap bör utvecklas. För att åstadkomma ett målinriktat utvecklingsarbete bör rektor utveckla en bättre förtrogethet med verksamheten.

Företrädare för huvudmannen i Nacka kommun följer regelbundet upp verksamheten bland annat med hjälp av utfall från nationella ämnesprov, betygsresultat och så kallade kundundersökningar som genomförs i alla kommunens skolor. I kundundersökningarna får elever och föräldrar genom att värdera olika påståenden uttrycka hur nöjda de är med skolans arbete. Till exempel mäts elevers och föräldrars nöjdhet inom områden som kunskaper, trivsel och trygghet och delaktighet. Rektorn i Saltsjöbadens samskola uppger att han/hon har stor frihet att leda och utforma verksamheten, men att huvudmannen ställer tydliga krav på goda resultat. Inspektörerna bedömer att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan huvudmannen i Nacka kommun och skolans ledning.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen. I de delar som inte finns återangivna nedan överensstämmer skolans verksamhet med förordningarnas krav och beskrivs inte närmare i denna rapport.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Som individuellt val ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen och tanken är att eleverna fritt ska kunna välja mellan dessa kurser. Skolan erbjuder ett antal individuella val i form av kurspaket. Skolans hantering av elevernas individuella val strider mot författningarna och måste åtgärdas.

I poängplanen för eleverna på Saltsjöbadens samskolas gymnasieskola framgår att samtliga elever läser utökat program i form av kursen mediekommunikation som omfattar 100 poäng. Enligt gymnasieförordningen får en elev frivilligt delta

i undervisningen som ligger utanför elevens fullständiga program om eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredställande sätt på såväl fullständigt program som den frivilliga kursen. Skolans hantering av utökat program strider mot författningarna och måste åtgärdas.

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna som språkval erbjudas minst två av de moderna språken franska, spanska och tyska. Om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det ska i stället för moderna språk erbjudas bland annat engelska och svenska som språkval. I Saltsjöbadens samskola erbjuds inte språkvalen engelska och svenska då eleven och elevens vårdnadshavare så önskar utan enbart om eleven riskerar att inte uppnå målen i engelska eller svenska. Skolans hantering av språkval strider i detta avseende mot författningarna och måste åtgärdas.

Personal

Av den officiella statistiken för Saltsjöbadens samskola år 2006 framgår att 79 procent av lärarna har pedagogisk högskoleutbildning. Enligt rektorn uppgifter har dock nästintill alla lärare pedagogisk högskoleutbildning och rektorn uppger att skolan alltid strävar efter att anställa utbildade lärare. Vidare uppger rektorn att skolan medvetet strävar efter att lärarna ska undervisa i de ämnen de är utbildade för. Inspektörerna bedömer att det på Saltsjöbadens samskola finns lärare som i huvudsak har utbildning för den undervisning de bedriver.

Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Rektor vid Saltsjöbadens samskola är utbildad gymnasieekonom och har genomgått flera kortare och längre ledarskapsutbildningar på högskolenivå såsom den statliga rektorsutbildningen.

Vid inspektionen har framkommit att rektor inte har tillräcklig kunskap om de författningar som reglerar skolans verksamhet. Det gäller bland annat de författningar som individuella val, utökat program, språkval och den garanterade undervisningstiden. Detta innebär att skolan inte fullt ut bedriver sin verksamhet i enlighet med gällande styrdokument. Inspektörerna bedömer att rektors kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.

Materiella resurser

Under rubriken ”Materiella resurser” har inspektörerna granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek. Inspektörerna har bedömt att dessa resurser ger förutsättningar för en ändamålsenlig undervisning utan att lämna ytterligare kommentarer i denna rapport.

Datum	Ort
2008-01-28	Stockholm

Malin Winbladh
Jane Åslund